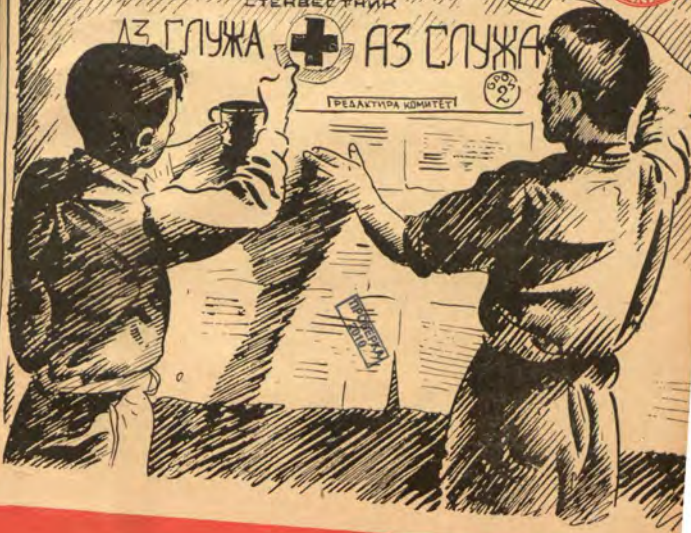




СТЕНВЕСТНИК

АЗ СЛУЖА  АЗ СЛУЖА

РЕДАКЦИОННА КОМИТЕТ



КНИГА ДЕВЕТА * 1946 г.

АЗ СЛУЖА

ОРГАН НА БЪЛГАРСКИ МЛАДЕНКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ

1910
MAY 10

AS CANON



МЕЖДУНАРОДНИТЕ ВРЪЗКИ НА БЪЛГАРСКИ МЛАДЕЖКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ

Нашата любима организация има здрави международни връзки.

Преди войната, още със своето основаване, БМЧК бе успял да влезе във връзка с почти всички страни на Европа и с някои държави от другите части на света. Водила се е оживена кореспонденция, разменяли са се подаръци, албуми, списания. БМЧК се е славел с името на една от най-моцните и масови национални младежки червенокръстки секции.

БМЧК е бил дълго време за пример на много страни.

И тук, обаче, срещахме черната ръка на фашизма. Извършено е непростимо преследване спрямо нашата организация, подиграли бяха нейните широки международни връзки, които всякога и навсякъде бяха били от полза за каузата на нашата изстрадала страна. „Бранник“, ликвидирайки голяма част от архивата на организацията, е унищожил и всички ония ценни материали, доказващи нашето подчертано миролюбие и доброжелателно отношение към всички народи от Европа и света.

Днес в архивата на БМЧК могат да се намерят само около 20 подвързани течения от списания, получени от най-различни страни и то запазени благодарение на месата на старшия Червен кръст.

След края на войната нашата организация направи всички опити да възстанови връзките си с младежките червенокръстки секции от другите страни. Разпратени бяха писма най-напред до страните от Европа, а след това а до страните от другите континенти, за които Върховното управление имаше сведения, че съществуват червенокръстки младежки секции. Поради особените следвоенни обстоятелства дълго време не се получаваха никакви отговори. Една от червенокръстките секции, които първи се обадиха бе секцията от братска Югославия. В отговора си югославските червено-

кръстци отправиха покана до българските червенокръстци да направят посещение в Югославия. Поради технически причини посещението бе отложено за тази есен.

Скоро след това успяхме да влезем в връзка с Лигата на младежките Червени кръстове в Женева. От там биде изказана искрената радост, че въпреки тежко пострадали от войната нашата организация бързо се е възстановила и сега брои такъв голям брой членове. Скоро се заредиха отговори от Финландия, Италия, Унгария, Дания, Швеция, Нова Зеландия, Франция, Чехословакско, Австралия, напоследък от Канада и Великобритания. С посещението на г. Колесников, председателя на Съветския Червен кръст и полумесеца Върховното управление можа да се добие с точния адрес на Младежката секция при Съветския Червен кръст и полумесеца и сега се очаква отговор и от великата съветска страна.

Зедно с отговорите си съответните секции изпращат и броеве от тяхните печатни органи. А от Чехословакско се получи и разкошен албум с художествени снимки из красивата земя на чехословакската република.

С това 110 хилядната организация на БМЧК навлезе в голмия международен колектив на младежките Червени кръстове. Там тя бе сърдечно посрещната.

И резултатите не закъняха. С писмо от средата на м. май т. г. Лигата на младежките Червени кръстове в Женева предложи на БМЧК да участвува в голямата международна червенокръстка акция за събиране помощи в полза на възстановяването на пострадалите от войната училища, като укажем с какво бихме могли да помогнем и от какво се нуждаем. БМЧК отговори, че въпреки тежко пострадали от войната, ние ще участвуваме в тази голяма акция с всички сили, като сме готови да изпратим едени плодове, училищни потреби, пуллове и др., а се нуждаем от облекло, храни и медикаменти. Акцията е сега едва в началото си и има сведения, че в нея ще участвуват почти всички страни в света.

През м. юни българските червенокръстци бяха поканени да участвуват в голямата международна червенокръстка изложба в Лондон. Поради закъняване на писмото технически бе невъзможно да вземем участие в тази голяма проява на международна червенокръстка солидарност.

От Американския младежки Червен кръст получихме молба да изпратим всички наши печатни издания за Ню-Йоркската библиотека.

Особена чест бе указама на БМЧК, а с това и на нашата страна, като организацията ни бе поканена да вземе участие в голямата международна конференция на младежките Червени кръстове в Стокхолм от 30 август до 4 септември т. г. Нашата делегация ще бъде вероятно тричленна и ще заиме за Швеция към средата на м. август. Нека бъдем сигурни, че тя достойно ще представи организацията ни и България.

Международните връзки на БМЧК с всеки изминат ден се разширяват и укрепват. Ние ще ги използваме, за да запознаем младите червенокръстци по земното кълбо с нашата хубава родина, да им покажем силата на нашата организация, да им разкажем за нашите човеколюбиви прояви през Отечествената война, да разсеим предубежденията, създадени и до сега изкуствено подсилвани в чужбина най-вече от лоши българи към нашия малък, но героичен народ.

Червенокръстците от с. Нератовица, Чехословашко изпратиха до Българския Младежки Червен кръст резкошен албум, с прикредено към него писмо, в което се казва:

Албум от Чехословашко за Българския младежки Червен кръст.

Ние, децата от основното училище Нератовица — Чехословашко Ви поздравляваме сърдечно и Ви изпращаме албум от картини, който трябва да Ви запознае поне малко с нашата макар и малка но свободна родина, където народа обича да работи и обича отечеството си повече от всичко друго. Картините ще Ви кажат доста за красотата на нашето отечество и за живота на нашия трудолюбив народ, който мина цели столетия през големи изпитания.

Историята на нашия народ е славна, но и много трагична.

Нашата борба за живот завърши през последната тежка война с победа на правдата — отново да имаме държавна самостоятелност.

Нашият народ иска да живее, иска да работи за доброто бъдеще на човечеството.

Той бранеше цели столетия родината си срещу неприятеля и я опази. Няма да остави вече да му я вземат, защото я обича.



АРТУР УИЛЯМ ДЮН

Артур Уилям Дюн е роден в Галесбург през 1868 г. След завършване на колежа Кнокс той получава стипендия по социология в Чикагския университет. Изучава гражданско право в Индиано-



полис, Филаделфия, Ню-Йорк. През първата световна война бе аташиран към министерството на нар просвещение и частен съветник при Марината на САЩ.

През 1927 год. бе избран за секретар на Американския Младенки Червен кръст, благодарение качествата му на възпитател и дълбокото му убеждение, че Младенкият Червен кръст има да играе особена роля при превъзпитанието на гражданна.

Едно негово посещение до Ю. Америка има за последица организиране на Младенкият Червен кръст в различните страни на южния континент.

Никое от начинанията на юниорите не му се харесваше така както „National Children's Fund“,

която позволява на американските деца да изпращат помощ на малките европейчета. Даже в навечерието на смъртта си след като прекарал вечерта с няколко свои приятели, Дюн написал през ноща едно писмо за „National Children's Fund“, писмо до всички ученици от средните училища, членове на Младенкият Червен кръст.

Той подчертава голямото значение, което би имало сътрудничеството между американските деца и тия от Европа, свързани чрез взаимопомощ и международно разбирателство и намира че „National Children's Fund“ е средството за осъществяване на този общ идеал.

Неговото писмо започва така:

„Сътрудничеството на Мл. Червен кръст с училищата за укрепването на разбирателството и международното приятелство между децата и младежите почива върху „National Children's Fund“. Това дяло изобщо е необходимо за успеха на работата, извършена в една или в повечето страни. То е основата на нашата международна програма. То е причината за системна междушколска кореспонденция на Младенкият Червен кръст, която позволява на членовете да изразят под най-коректна форма желанието си за сътрудничество и международно сътрудничество.

Междушколската кореспонденция илюстрира по много характерен начин проектите за взаимопомощ на Младенкият Червен кръст.

Интересът към кореспонденцията, значението и успеха ѝ зависят от плановете за взаимопомощ. Понастоящем нашето правило е усъвършенствуване системата на междушколска размяна.

Жела я всички ученици от средните училища да участвуват в тази размяна, но най-много искаме да се чувствуват отговорни за усъвършенствуването и развитието ѝ и да бъдат средство за международно разбирателство и приятелство.

Мисля, че Гюте е, който каза: „работи за да запазиш това, което са оставили дедите ти“.

Такъв бе края на един живот, посветен напълно на юношеството и на младежта.

Дюн знаеше, че беше само започнал делото. Той хвърли богато семе, което другите ще трябва да приберат.

Артур Уилям Дюн бе голям приятел на Българския Младенки Червен кръст. Той почина през 1927 година.



Тожкия плод на българската земя

ЛИТЕРАТУРА и Изкуство

ХРИСТО ЯСЕНОВ

Времето е неуомлим, но справедлив съдия. През неговото сито се пресват редица безцветни и семпли таланти, а други се задържат за да ни напомнят своето безсмъртие и вечност.

Хр. Ясенов е един от онези наши поети, върху които забравата и непризнателността бяха хвърлили крило преди 9-ти септември. Трябваше да дойде тази дата, за да бъде „открит“.

Христо Ясенов е роден в гр. Етрополе през 1889 г. на 24 декември. Трети клас завършва в родния си град. Четвърти клас изкарва в Копривщица, а на следната го-Световната война го изкъзва из казармата и му дава редица възможности да докаже храбростта и безстрашието си.

След войната Ясенов се завръща в Етрополе, а през 19.0—21 г. постъпва учител в София.

Рядка и изключителна личност по чистота на характера, по морал, възпитание, ук. отношения; сиплтик като Хайне и като него силюция към хумор; еднакво саркастичен към себе си и към другите, Ясенов има живот — наниз от скърби и неразности.

Майка му умира още когато е бил на 2 години, а баща му — богат, но сипьперник — осъжда сына си на осъден и пълен с лишения живот.

Тази гнетяща съдба се отразява и в творчеството на поета.

Христо Ясенов става жертва на фашистките изстъпления през 1925 г.

Той е автор на поемата „Рицарски замък“ и „Приказно царство“.

От гледна точка на художествен реализъм стиховете на Ясенов страдат от това, че са лични и че в тях не са отразени мъките и страданията на живият безброй, устрените и копнежите на народа. Обаче, на края той не дълго се приспособява към борбата на народа и даде живота си за тях. Ние не можем да не отбележим, че на края той разби верните на индивидуализма и се приближи към живия живот.



ХР. ЯСЕНОВ

Из поемата „Приказно царство“

Сън морен обвея несетно дружините бойни,
и пламна изрезан над урвите месец студен.
Чернеят спокойно в тревата задремали войни,
забравили, сякаш, разгрома на страшния ден.

Пониса се вечер, и тъй е спокойно и леко!
И висне небето, и в звездни премени сияй —
и гледам аз буден, как чезнат далеко, далеко,
свещенните степи на родния приказен край.

И в близкия спомен на тъжно-прошалната есен
потъвам неволо — от горест и скърби пиан, —
и сякаш дочувам — в старинна легенда унесен —
хвърдушката песен на стария роден Балкан.

И виждам полята, и виждам скалите безцветни —
и цветните ниви — и бистрите речни води —
и сякаш дочувам през ромона думи заветни —
заветните думи на моите храбри деди.

И аз отново ще заспя, и аз отново ще погасна;
тъй както гасне морни ден, за да изгрее чист и ведър,
и аз отново ще заспя, и пак отново ще израстна,
стихиен, шеметен и горд, стихиен, шеметен и щедър.

И аз ще спя, и аз ще бдя. . .
И ако в някой светъл ден премине буря през града
и чуя тропот на коне и металичен звън на шпаги,
аз ще напустна мрачния сън на своите горести недраги
и в многобройни легион на стройните сурови войни,
наред със медните тръби и страшните напери бойни
ще вдигна своя боен стан,
и сам ще бъда ураган,
разгромил всички скърби ледни,
и, тържествуващ и пиан,
ще пея химните победни
на своята героична бран.

И аз отново ще заспя, и аз отново ще погасна,
тъй както гасне морни ден, за да изгрее чист и ведър,
и аз отново ще заспя, и пак отново ще порастна,
стихиен, шеметен и горд, стихиен, шеметен и щедър.

РАЗКАЗИ ЗА МЕЧНИКОВ

УБОЖДАНЕТО

Изминали почти 15 години от времето, когато талантливият и неспокоен студент Иля Мечников завършил факултета по естествени науки в Харковския университет и всецело се отдаде на научна работа. Той изучаваше ембриологията на иглокожите и мекотелите. За да търси морски звезди и таралежи, голотели многокраки и хидромедузи, Мечников пропътува южните морета на Европа. Той обиколи Месина, Неапол, Мадейра, остров Хелголанд, работи без отпих, чете лекции, прави редица извънредно важни открития и едва ли не ослепя от силно напрежение. Когато жената на Мечников Олга Николаевна се разболява в Неапол от тифус, младият учен се заинтересувал от един въпрос, който на пръв поглед нямал никаква връзка с областта, в която той работел: защо той, който се грижел ден и нощ за жена си, все пак не се заразява, а Олга Николаевна, не обичувала видимо с болни от тифус, едва ли не загинала от тази коварна болест. Как се предава заразата на коремния тифус?

Мечников продължавал да изучава иглокожите и мекотелите, но мисълта за разпространението на коремния тиф не го напускала.

Възникнало предположението, че коремният тиф се предава върху човека чрез кръта. Предположението било доста основателно и сериозно, обаче необходимо му било да го провери и докаже.

Необходимо било напълно да се опознае природата и същността на тифусния бещил. За това, обаче, се налагало да се подхвърли на риск един човешки живот. Но какъв човек, ако той не е самоубиен, ще даде да се провери върху него преведността на едно такова предположение?

Постепенно новата идея толкова завладява учения, че той загубил и сън и покой, станал разсеян и слаб. Не, той не можел да проведе никаква нишна работа до тогава, докато не проверил и докаже правилността на своята теория.

Една сутрин, тръгвайки към лабораторията, той бил необичайно нежен към жена си. Погладил я по гладко срасаните коси, целунал я по челото и излязъл на улицата. Денят бил мъглив, всички

предмети като че ли били покрити с дим; къщите и морето се губели в неясна млечно-бяла далечина. Днес градът се сторил на Мечников особено прекрасен. И не само града, но и цялата земя пълна с неизброени живи същества.

Влизайки в лабораторията си, Иля Мечников облегал халата с привичният си жест, прегледал списанията, надникнал към препаратите. После деловито тръгнал към един от шкафовете, азел от дебелия стъклена полица прибор с рядка течност и спринцовка. Беше му твърде неудобно сам да си направи убождане. Все пак той засукал ръкав, шателно натъркал мястото с спирт, опянал кожата и бързо забил спринцовката.

Заразявайки се чрез кръта на болен, който той сам инжектирал върху себе си, Мечников заболва от коремен тиф в тежка форма.

Болестта протекла твърде бурно и вземала застрашителни форми. Появило се разстройство в действото на сърцето и разливане на жлъчката. По всичко изглеждало, че няма изгледи за оздравяване.

Но въпреки всичко Иля Илич почнал да се поправя. Първият път когато дошел на себе си, било вече вечер, яркото одеско небе било на заходане и прозорците се осветлявали с ярко червени тзвистащи лъчи. Олга Николаевна спуснала шорите, приближила се до кревата и почнала да отчита в чаша капки от някакво лекарство.

Мечников я гледал, но не се обадил. Тя поставила чашата на масата и чак тогава видяла, че мъжът ѝ е дошел на себе си. Той пронарал ръка по нейните коси и казал:

— Ясно, че това беше тифус? Сега съм вече щастлив. Моето предположение било правилно: коремният тиф се предава чрез кръта.

И след малка пауза добавил:

— Аз съм щастлив. Сега вече може да се живее и работи.

ТЪРНЕСТВОТО НА ИСТИНАТА

Със своята обичайна тежка походка Иля Илич влязъл въ предверието. Както винаги той бил отрупан с пакети и покупки. У него било станало вече привичка, връщайки се от лабораторията, да се отбива в най-добрите сладкарници и гастрономически магазини на Париж. Една след друга той предал покупките на Олга Николаевна, снел си палтото и отишел в кабинета си.

Олга Николаевна занесла покупките в столовата, откъдето вече се чувало тракането на ножове и вилицы.

Преди обед Иля Илич решил да прегледа новите вестници и списания. Със свойството си движение той бързо разризал и прелиствал списанията. Една статия му привлякла вниманието. Забравяйки за обед и домашните си той се увлякъл в четене.

Статията била написана от известния учен Беринг, който отново нападал Мечниковата фагоцитозна теория. Беринг доказвал, че микробите не се поглъждат от белите кръвни тела-фагоцити — а се обезвреждат от химическите свойства на редката част на кръта — суроватката.

Противички статията Иля Илич се замислил. Така се случил, че учените на Англия и Франция твърде бързо станали последователи на фагоцитозната теория, откриваща нови пътища за борба с заразните пристъпи в човешкия организъм.

Но все пак немските учени възстанаха против тази теория. Беринг, Баумгартен, Емерих, Циглер, Вейгерт и накрая самият Кох — всички те са в стана на неговите противници. Мечников се усмихна, спомняйки си как в първите години на неговата научна работа, отношенията между него и представителите на научния свят в Германия бяха лоши. Той си спомни случая, когато, след като издържал университетските си изпити, замина за странство на практика. Немския биолог Лейкарт почна да покровителства Мечников и в неговата лаборатория Иля Илич пристъпи към самостоятелна научна работа.

Лятно време когато всички студенти и много професори, в това число и Лейкарт, се разотвяха във ваканция Мечников продължавал упорито да се труди. Тогава той направил своето първо откритие, че еднотрещенните червеи в първото поколение са хермафродити — водят паразитен живот, а в следващото — разполово — съществуват самостоятелно.

Това важно откритие Мечников споделил с Лейкарт, който се заинтересувал и обещал да го публикува в някое научно списание.

Лейкарт, наистина, публикувал откритието на младия учен, но приписал това откритие на себе си. Тъй твърде отдавна се породил разрывът между Мечников и немците.

Сега изглеждало, че този разрыв е достигнал своята висша точка на развите. В единен фронт немците настъпваха срещу Мечниковата фагоцитозна теория. В статията на Беринг бяха намерили място най-сериозните възражения и на тях трябваше да се противопоставят най-убедителни доводи, покренени с практически доказателства.

Привечер при Мечников дошел на гости директора на Пастърория институт, в който работел Иля Илич, Емил Ру, прегръбен човек с остра брадичка и внимателен сериозен поглед. Мечников радостно тръгнал насреща му:

— Тъмо навреме дойдохте, драги колега.

Мечников поханил Ру в своя кабинет, дигнал очилата си и, подвисяйки книгата към късогледите си очи, почнал бързо да прелиства страниците.

— Четете.

Той показал статията на Беринг.

Ру се задълбочил в четене. След известно време той поставил книгата на масата.

— Тук са приведени доста сериозни възражения — казал Ру след известно мълчание — и трябва

много да се работи, за да се разбият доводите на Беринг.

— Най-парадоксалното е това, че Беринг е прав, замислено произнесъл Мечников. Да. Плазмата може да убива микробите. Но ние сме длъжни да докажем, че това става именно в тези случаи, когато в плазмата проникват фагоцитите, поразяващи бактериите. Също трябва да се обмисли по какъв начин да го докажем.

... Много безсънни нощи преминал Мечников, конструирайки опит, който трябвало да разбие твърдението на Беринг. Той решил да вземе за този опит жаба. Жабите обикновено не са предразположени към заболяване от сибирска язва. По теорията на Беринга това качество на жабата е свързано с особеностите на химическия състав на нейната кръв. Според мнението на Мечников фагоцитите, намиращи се в кръвата на жабата, се приспособяват за активна борба със спорите на сибирската язва.

Своята теория Мечников можел да докаже с това, щом зарази жабата със сибирска язва, да изолира бактериите от въздействието на белите кръвни телца. Но технически да се осъществи този опит било почти невъзможно. Иля Илич избирал различни начини и после сам ги отхвърлял. Но както винаги решението дошло неочаквано.

Веднаж в лабораторията донесли жаби в торба, вътре послана със свежа тръстика. На Мечников му дошло на ум да използва сърдцевината на тръстиката като естествен филтър.

Под кожата на жабата Иля Илич вкарал спори от сибирска язва, вметени в мезурчетата от сърдцевината на тръстиката. Спорите на бактериите, напълно достъпни за плазмата на жабата, били защитени от фагоцити.

Минали няколко дни на очакване. Мечников със свойствената си страст, не можел да мисли за нищо друго, освен за своя опит. Той почти не излизал от лабораторията и когато се отделил от микроскопа с тежки стъпни крачел от въгъл до въгъл, старейки се да не мисли за това и все пак мислел само за това.

Накрая настъпил деня когато опитът можел да се счита за напълно свършен.

Бактериите на сибирската язва, изолирани от влиянието на фагоцити, порастнали и образували колонии, въпреки присъствието на кръвната суроватка. Необикновено щастлив Мечников изеизкал при препарата Ру. Последният дружески подал ръка на Иля Илич.

— Аз ви поздравявам — казал той — вие блестящо опровергахте немците. Сега на вас гледа целия свят. Във вашите ръце са връзките, с които ще бъде подпомогната борбата срещу болестите на човешкия организъм.



ОТ ВСЯКЪДЕ...

— „Градът на младостта“ — Комсомолск е построен едва преди 10 години. Той се намира в далечния изток, на лекия бряг на р. Амур. Местото, върху което днес се простира градът, до 1932 год., е било малко рибарско село. През същата тази година са пристигнали първите комсомолци — строители на града. Почнала е героиска борба с тайгата. В борбата победили комсомолците — градът бил изграден. Скоро той станал един от най-хубавите градове на Далечния изток.

— В 1770 год. английският химик Пристлей направил едно дребно наглед откритие, което заинтересовало цяла Европа. Оказало се, че каучукът има това свойство да изтрева написаното с моливи. Какво ли биха правили малките ученици без това откритие?

— Най-дълбокото езеро е Байкал (СССР). Неговата най-голяма дълбочина достига до 1741 метра.

— Скелетът на човека се състои от 217 кости. В някои хора костите биват и повече: например 13 чифта ребра, вместо 12. В редки случаи числото на костите в скелета достигат до 222.

Първ достигнал най-северната точка на Азия щурмажът Челюскин в 1742 год. Най-далечния нос на Таймирския полуостров започнал да се измества по картите на Челюскина.

Съдейки по индукските ръкописи „Веди“ древните индуси познавали само червения, белия и черния цвятове. Във времето на Александър Македонски гърците добре различавали черния, белия, червения и жълтия цвятове. Познаванешо на зеления цвят се появил много по-късно. Всичко това се обяснява с бавно развитието на нашето око по отношение на цветовете.

В СЛУЖБА НА ЧОВЕКА



150 ГОДИНИ ВАКСИНАЦИЯ

Едрата шарка е остра заразна болест. Тя е съществувала още в дълбока древност. На една от египетските мумии, погребана 3000 години преди нашата епоха, са били открити следи от едра шарка. Съдейки по писмените източници тя също така е била известна в Китай 1000 години преди настоящето летоброене. Индуските предания говорят за древно познатство с шарката.

Но първите достоверни следения за едрата шарка се намират в арабски източници. Най-древното дошло до нас съчинение за едрата шарка принадлежи на египетския очен лекар Исаак Иудея (IX в.), а най-точното ѝ описание — на Лавицена (980—1037) и Разес (род. 850 год.). Последният първи я отличил от брусицата.

На класическата древност — Гърция и Рим едрата шарка не била известна.

В Европа първите записки за нея се срещат в християнските хроники (Григорий Турски в 585 г.). Първоначалните твърде оскъдни сведения за едрата шарка все по-подробни и говорят за усилващото се разпространение на тази болест. Фракстор (1483—1553), Френел (1497—1558), Вант — Хелмон (1578—1644) дават обстоятелни описания на едрата шарка.

В XII век едрата шарка е станала най-разпространената и пагубна болест. Смъртността от нея е била твърде голяма: най-малката — 74% от заболялите, но често и 50%, а в някои случаи почти 100%.

Поради повсеместното ѝ разпространение едрата шарка заема едно от първите места между причините на смъртността: до 1/12 от всички смъртни случаи са били предизвикани от нея. Особено грамадни опустошения тя е предизвиквала сред децата. С епидемията от едра шарка учените са обяснявали факта, че населението в Европа в XVII и XVIII в. почти не се увеличавало.

Поразявайки всички възрасти от населението, едрата шарка, обаче, не предизвиквала извезданя

ласози заболявания, подобно на чумата в средните векове или на холерата в началото на 19 в. Едрата шарка се предавала само чрез допир с болните — непосредствено или посредством предмети и обстановката на болните и тя постепенно една след друга намирала своите жертви. При все това рядко някой се изплъзвал от нея и рано или късно заболявал. Но всеки болен човек от едра шарка само веднъж. Боледувалият от нея човек оставал застрахован от едра шарка за цял живот. В връзка с този закон за неповторимостта, епидемията от едра шарка протичат нееднакво в страните, където тя се появява за пръв път и там където са се създали истински гнезда на тази болест. Туземното население на Мексико и Перу било съвършено унищожено от едрата, шарка пренесена в Америка от испанците. Гренландия в 18 в. за 200 год. се лишила от своето тогава многочислено население поради едрата шарка. Народностите на Сибир при царизма измирили от едра шарка, пренесена от руските колонизатори.

Във всички тези случаи и възрастни и деца еднакво заболявали и загивали от едра шарка. В местата на своето постоянно разпространение едрата шарка се явявала като детска инфекция, тъй като възрастните, като вече преболедували, оставали незаразни към нея. Затова децата болевали всички с редки изключения.

От приведените примери се вижда, че климатът не оказвал забележително влияние за разпространението на едрата шарка и тя свирепствувала по всичките части на земята.

Отдавна е било известно, че и много други епидемически болести не се повтарят в живота на човека.

Тужидит разказва „за атинското поверие“ в Пелопонеската война, в време на която някой не заболявал повторно. Въз време на многобройните чумни епидемии в средните векове грижите за болните и почистването на жилищата се възлагали

на хора вече преобладавали от чума. Те се считали за невъзприемчиви.

Тези невъзприемчиви се наричали сипаничави, т. е. такива които носели на своето лице неоспорни доказателства за прекарването от тях шарка. Постепенно било установено, че невъзприемчивостта се създава не само след тежките форми на болеста, но и след леките, отслабените нейни форми. Изобретявали се различни начини, за да се заразяват изкуствено с отслабени форми от едра шарка. Така възникнало „купуването“ на едрата шарка т. е. придобиване чрез плащане възможността да се заразяват с лека едра шарка, използвайки за целта ризата на болния или неговата постелка. Китайските лекари преди повече от 1000 години присаждали едрата шарка, като са вкарвали в ноздрите на дадените изсушени корички от кожата на боледуващите от едра шарка. В Индия, в Персия стрити корички се слагали в направени на кожата разрези. Грузинците и черкезите за запазване на красотата на своите дъщери са извършвали в различни места на тялото убождания с игла натопена в съдържанието на мехурчетата от едра шарка. Тази практика позволява да се установи, че изкуствено присажданата едра шарка, се отличава с по-леко протичане, отколкото естествената. В 1721 г. този начин на присаждане на едра шарка, т. е. инокулация или вариолация, е бил пренесен от Цариград в Западна Европа от жената на английския посланик, писателята Мария Монтеро.

Вариолацията бързо получила широко приложение. Този начин, обаче, покрай известна опасност за заразяния, имат този съществен недостатък, че те ставали опасни за околните и способни да предизвикат у тях заболяване от опасната естествена едра шарка. Вариолацията по този начин поддържала и разпространявала заразата на едрата шарка. Затова, най-голямо благоденствие било извършено в 1796 год. от Едуард Дженер, който открил начин да предпазва от едра шарка чрез присаждане на безвредна за човека ваксина, а именно шарка от крави.

Едуард Дженер се родил в 1749 г. Като дванадесетгодишен юноша той постъпил ученик при знаменития Джон Гентур, с който и впоследствие поддържал близки отношения. Занимавайки се с частна практика в селска обстановка, той се сблъскал с разпространеното по това време заболяване по кравите, така наречената шарка по кравите. Кравята едра шарка е специфична изривна болест на млечните крави, която се предава само чрез съприкосновение. Произходът на тази шарка не е напълно изяснен. Предполага се, че се предизвиквала чрез заразяване от човешката едра шарка. За подобен случай знаел вече Дженер: крави, които са били доени от хора болни от естествена едра шарка след това заболявали от изрив по вимето, сходен на този на болните от едра шарка.

При доенето мехурчетата се повреждат и се превръщат в болезнени язви. Те не позволяват да се доят понататък заболялите крави. Кравята едра шарка лесно се пренася на човека и на повечето млекопитаещи, а също така и на кокошката и гълъба. По ръцете на доящите заразени се от кравя шарка, се появяват също такива мехурчета, а впоследствие — язви, крайно болезнени.

Ръцете на доящите пренасят болестта от една крава на друга. По такъв начин шарката може да

обхване всички доини крави на дадена ферма. Наред с това тя си остава строго местно заболяване, мехурчетата се образуват само на места където е нанесена заразата, повишеното на температурата е незначително и почти не се отразява на общото самочуствие.

При все това, това чисто местно поражение предпазва от заболяване от естествена едра шарка.

Във времето на Дженер селяните в Англия и в много други страни вариали в предпазващото свойство на ваксината (кравята шарка). Някои си фермер Дженести даже се опитал да прави изкуствено заразяване с ваксина за предпазване от едра шарка.

Именно от селяните Дженер за първи път чул за тези свойства на кравята шарка. Като прилагал инокулацията той можал да провери този факт. Но внимателният Дженер 20 години изследвал и проверявал тези народни наблюдения, докато се решил да направи окончателен опит на човек. Такъв опит бил извършен на момченцето на Дженес Филс, комуто Дженер направил отначало присаждане на кравя шарка (ваксина) а след това присадил естествена човешка едра шарка. Филс останал здрав и по такъв начин Дженер доказал на цял свят, че присаждането на кравята шарка — ваксина — предпазва от естествена едра шарка.

Това станало в 1796 год.

В своята работа озаглавена „Изследване на причините и последствията на вариола — ваксината, болест, намерена в някои западни графства на Англия, особено в Голдстършир, и известна под името кравя едра шарка“, Дженер изложил същността на своето откритие. Този ръкопис е бил изпратен от него за доклад в Кралското научно дружество, но не бил приет и върнат с съвет да не вреди на своята репутация с подобни фантазии. На Дженер се наложило да напечатва своите опити в една типография. В тази книга, станала незабравим паметник за великото откритие, са изложени плодотворни на многогодишно наблюдение и опити, завършили се с ваксинирането на Филс.

Дженер до смъртта си (1821 год.) бил убеден, че ваксината предпазва от едра шарка за цял живот, като се ваксинират всички новородени, може окончателно да се изкорени едрата шарка като народна болест.

В началото на 19 в. се оправдало това убеждение на Дженер. С постепенното разпространение на ваксинацията числото на заболяващите от едра шарка непрекъснато намалявало — предимно между децата.

Но от III-тото десетилетие на XIX в. между ваксинираните почнали да се появяват случаи на заболяване от едра шарка. Тези случаи от начало се считали само като болест подобна на шарка — вариолоиди. Но в 1820 год. Томсон установил, че вариолоидът е истинска едра шарка, само че видоизменена и смекчена от ваксинирането. Постепенно възтържествало мнението, че имунитетът от ваксинацията не продължава цял живот, в отслабва с течение на времето.

По такъв начин станало ясно, че ваксинацията трябва да се повтаря, за да се възстановява изгубената възприемчивост. Била въведена повторна ваксинация — реваксинация във войските на Германия. Гражданското население си оставало с едно ваксиниране в детската възраст. Вследствие на това

започнали все повече да зачествяват заболяванията от едра шарка, които се преръсвали понякога в големи епидемии. Освен това, наблюдавали се заболявания от едра шарка скоро след ваксинации. Това разколебало вярата в спасителността на Дженоеровото откритие и числото на ваксинираните деца ежегодно намалявало. То постепенно спаднало до 50%, после до 30% и дори до 17% от новородените. Заболяванията от едра шарка с годините все повече растали и най-после в 70-те години на 19 в. във време и след френско-пруската война се развихрила жестока епидемия, която обхождала всички страни на Европа и Америка и възобновила в паметта всичките ужаси на времето до Дженоер. Почва за тази епидемия създава огромното число хора не боледували от едра шарка и не ваксинирани против нея.

Въвеждането на всеобщото задължително ваксиниране и реваксиниране представлявало единственият правилен изход от създаденото положение.

Ваксинирането представлява една радикална санитарна мярка. То трябва да бъде задължително за всички, защото заболяният вреди не само на

себе си, но се явява източник на опасност и нещастие за околните.

В 1874 год. ваксинацията е била въведена в Германия и след това в другите държави на Европа.

Освен своята голяма практическа полза откритието на Дженоер е имало голямо теоретическо значение, явявайки се като пръв пример за успешно предаване от заразна болест. То направило дълбоко впечатление на всички слоеве от населението и особено на лекарите. Стимулирало изследванията над проблемите изтъняти от ваксинацията; как да се обясни постигнатият имунитет от присаждането на ваксина? Не може ли да се намери и за другите инфекции начин за изкуствено предаване?

Още преди откритието на Дженоер са били правени всевъзможни опити за предаване хората от скарлатина, брусница, чума и др. заразни болести чрез ваксиниране. Обаче всички тези опити са били безуспешни.

Голямо значение е имала предаваната ваксинация от перипневмония (епидемическо възпаление на белите дробове на рогатия добитък), която била открита след Дженоеровото откритие. Тази ваксинация е била изработена от Вилямс в 1852 год. Вземайки заразен материал от белия дроб на новороден той установил, че заразяването с него на здрави животни дава различни резултати в зависимост от мястото на вкарването на вируса. Докато присажданятия в областта на плешката или шията са безусловно смъртоносни, вкарването на заразата под кожата на опашката дава по-леко заболяване. Образува се неголяма подутост на опашката, наредно, наистина, преминаващи в гангрена, която довежда до падането и. Общото заболяване на организма е незначително и след него настъпва траен имунитет. Ваксинираните по такъв начин животни понасят безнаказано безусловно смъртоносните за здрави животни зарази в областта на плешката. Впоследствие, когато се развила бактериологията ваксинацията на Вилямс била значително усъвършенствувана. С нея се занимавал и Пастър.

Откритието на Дженоер и опитите на неговите последователи били в центъра на вниманието на Пастъора. Той щателно изучавал и обмислял всички трудове, отнасящи се до неповтаремостта на заразните болести и до изкуственото създаване на невъзприемчивост към тях. Доказвайки, че тези болести се предизвикват от размножаването на болезнотворните бактерии в организма на животните и изолирайки бактериите в чисти култури, Пастър бил напълно подготвен, за да създаде метод на предавани ваксини. И действително в 1880 год. Пастър направил най-удивителното и най-великото от своите открития: той намерил начин да отслабва бактериите и открил принципът за създаване изкуствени ваксини. Това откритие легнало в основите на имунологията и своите отслабени бактерии, използвани за предаване от инфекциите, Пастър нарекал в чест на откритието на Дженоер — ваксини.

Д-р Пасков



Червенокръсти събират липов цвят

Детски Страницы



В ДЕТСКИЯ ДОМ

В един от градските домове на град Воронеж докараха група деца сираци. Директорката на дома Ана Петровна, отиде при всяко от тях и ги поздрави.

— Е, да се запознаем. Казвам се Анна Петровна. А тебе как? — обърна се тя към черноок малчуган, който на вид не беше по-голям от 11—12 години. Малчугана, отпущайки глава, изхлипа.

— Защо плачеш, мили? Тук при нас е весело: музика, кино, книжки много, игри разни. Малчуганът мъчеше.

Изхляпа децата, премениха им бельото, нахраниха ги и ги отведоха в спалнята. Гълъбови креватчета, застлани с белоснежни чаршафи. На дъсчиците старателно написани имената и фамилиите на тях, на които принадлежаша. Възпитателката „леля Маня“, така я наричаха децата, се приближи към „новите“ и всяко едно прегърна и го поздрави.

Мургаво момченце, не отговаряйки на нейния поздрав, леко я отклони.

— Какво става с тебе, момчето ми?

Момченцето заплака. Опитваха се да го успокоят, но всичко беше напразно.

Момчето отведоха в спалнята, сложиха го в кревата и го оставиха самичко. То завря глава в възглавницата и продължи да хлипа. Вечерта в детския дом дойдоха покровители от съседното училище. Ето, вече ще стане скоро година от как червенокръстката актив на това училище покровителства детския дом.

— Много хубаво стана, че дойдохте! — каза възпитателката, виждайки учениците. — При нас дойдоха нови и едно от тях не можем никак да го успокоим.

— Къде е той? — попита червенокръстката Тана.

— В спалнята.

Тана отиде в спалнята и видя на креватчето хлипащия малчуган.

— Момченце, тебе кой те обиди, а? попита Тана.

То не отговори.

— Ние, учениците ви дойдохме на гости. Казват, че и ти си бил ученик. Ето на, колко е хубаво това. Ще дойдеш в нашето училище. Имаш ли учебници?

Момчето мъчеше.

— А тетрадки? Ако нямаш ние ще ти доставим. Нашето училище е хубаво и учителите са добри.

Момчето престана да плаче и започна да се вслушва в думите на Тана.

— Е, хайде да се запознаем. Казват ме Тана. И тя му протегна ръка. — А ти как се казваш? Малчугана помълча още малко, а после промълви:

— П. . Петър. . .

— Ами къде са майка ти и баща ти?

Петър мъчеше.

— Наверно ти нямаш родители?

— Немците ги убиха.

И той пак се разрида.

Минаха дни. Петър постепенно привикна към новата обстановка, към средата, към другарите си.

Когато Тана идваше в домът, тя най-напред отиваше при Петър. Тя му носеше подаръци, купи му блокче за рисуване, цветни моливи.

Петя срещаше Татяна с усмивка, и когато тя не идваше в определения ден, той тъгуваше и често поглеждаше в прозореца, дали тя не идва.

— Моя татко, разказваше Петя, работеше в колхозната кухня, а майка ми беше доярка. Бяхме всичко събрали и се готвахме да бягаме от село, когато немските танкове се показаха и ние останяхме. Немците нощно време се завираха в къщите на колхозниците и всичко грабеха. Те обреха кокошките, прасетата, отведоха кравите, задигаха дрехите, обувката. А който не даваше го разстреляха. Нашето семейство се състоеше от седем човека. Аз бях най-големия от децата. Всички се страхувахме да не ни вземат кревата. На другия ден дойдоха у нас двамата фризове и казаха: „Команданта заповяда да вземем вашата крава“. Майка ми заплака, падна на колена и започна да ги моли да не я вземат. Немците блъснаха майка ми и отидоха в саяванта. Когато те поведоха нашата крава из двора, майка ми се хвърли към тях и започна да я дърпа.

Аз и моите братчета видяхме през прозореца, как един от фризове извади револвер и стреля в мама. Тя падна. Когато ние се втурнахме към нея, тя беше вече мъртва. Ние започнахме да плачем. Тогава съдия фриц, който уби мама, стреля с автоматата връз нас и избягнаше моите братчета, а мене рани в ръката. Аз, целия в кръв, побягнах към къщи. Леля Лиза, нашата съседка, ми превърза ръката. Вечерта у дома се завърна татко.

През целия ден той прекара в комедатурата. Него го арестуваха защото не даде картофите, които бяха за семе. А това, което се случи той не знаеше. Когато аз му разказах, той заплака и проговори: „Ех, синчето ми, ние не сме първите, не сме и последните, цял народ се облива в кръв. Трябва да бегаме“. — Къде?, попитах аз. „При нашите“, тихо отвърна той.

През ноща ние избягахме в гората, при партизаните. В отряда аз чистех оръжието, а татко долеше на разузнаване.

Веднаж му беше поръчано да унищожи немски щаб. През ноща той се приближи към мене (аз не спях), силно ме целуна, не каза нищо и замина.

След три дни аз узнах, че татко изпълнил задачата, но на връщане бил хванат от немците и обесен.

Когато Червената армия освободи нашето село от немците, партизаните заминаха заедно с войниците, а мене ме изпратиха детски дом.

— И хубаво си направил, че си попаднал в

детския дом, проговори Тая. Тук ще се чувстваш като у дома си. Ще дойдеш в училището.

— Аз нямам учебници.

— Ще имаш и учебници. Ще ти доставим.

И Тая започна да разказва за училището, за децата, за учителите.

— Не трябва да се плаче. Съзрите не помагат. Аз разбирам, че ти е жал за родителите и братчетата ти, но ние, твоите другари и твоите възпитатели, ще ти заменим. Нашите деца са здружени, старателни, силно обичат своето училище. И ти ще го обичнеш. Моята другарка Катя е председател на училищната организация на Червения кръст. Тя толкова е добра. Ако ти узнае, че ти се нуждаеш от учебници, веднага ще събере децата и за миг ще се появят учебниците. В тая работа вече имаме голям опит, усмихайки се каза Тая.

След това тя взе Петя за ръка и го поведе в общата зала, където играеха децата. Не след много Петя вече азияше живо участие в здружената игра.

В. Лински

ЗДРАВЕЙ, МОСКВА!

Соло

Край нашето село кинява влак и ето задава се влак, дукти и кръстосва на шир света с него ще идем в Москва.

Привет:

Младостта, радостта бодра лесен в сърцата ни пей, че Москва, че Москва,

пред очите ни с блясък грей. Москва, Москва, млада, младежка мечта! Твоите славни деца, те приветстват здравей, Москва!

2. Зад нас светлите изгасват — ирак покрива широка земя,

но ние с радост ще поем пак: към тебе летим, Москва!

Привет:

3. Днес ти ни посрещаш с весел дим, за нас час най-хубав, велик. С радост ще поем за теб, Москва, любима, прекрасна Москва: Привет:

Край нашето село кинява влак и ето задава се влак, дукти и кръстосва на шир света с него ще идем в Москва.

Привет:

Младостта, радостта бодра лесен в сърцата ни пей, че Москва, че Москва,

пред очите ни с блясък грей. Москва, Москва, млада, младежка мечта! Твоите славни деца, те приветстват

здравей, Москва!

2. Зад нас светлите изгасват — ирак покрива широка земя,

но ние с радост ще поем пак: към тебе летим, Москва!

Привет:

3. Днес ти ни посрещаш с весел дим, за нас час най-хубав, велик. С радост ще поем за теб, Москва, любима, прекрасна Москва:

Привет:

ЛЯТО ДОЙДЕ

Е. РАЙКОВА

В наука и труд неуморен
преминаха школските дни.
И ето: почивка, отмора,
ваканция, песни, игри.

Приветлив разгърна Балкана
недрата си в сянка и хлад.
Лагери, школи и станове
смениха задушния град.

А долу в полята жетварки,
и весели песни и вик;
звънят сърпове, паламарки
и събират класа златолик.

И уж е дошло за отмора
лятото с топли лъчи,
а пак труд, но труд без умора
за нови, по-радостни дни!

Лазурно синее небето,
а слънчо неспирно жари!
В гърдите ни с песен сърцето
по-бодро и крепко тупти!

Здравей, златослънчево лято!
Здравейте, Балкани, гори!
Ний раснем и крепнем децата
за нови и трудови дни!

САНИТАРЕН БЕЛЕЖНИК

ЛЕТНИТЕ ДЕТСКИ ДИАРИИ

През лятото едно от най-честите страдания у децата, особено у кърмачетата, са разстройствата на храносмилателната система. Колкото по-малко е заболялото дете толкова по-опасно е заболяването и лечението е по-трудно, което винаги трябва да се провежда под ръководството на лекар. Стомашно-чревните заболявания съставляват около 40% от всичките заболявания на кърмачетата. Смъртността от тези заболявания е твърде голяма.

Борбата с детската смъртност е преди всичко борба с стомашно-чревните заболявания. А тъй като тези последните се срещат най-често сред бедните слоеве на обществото, сред трудящите се, където условията на живот са лоши и майките са ангажирани в производството, то борбата против детската смъртност е преди всичко борба за подобрене на условията на живот, борба за социална правда

Не всички деца са еднакво предразположени към стомашно-чревните разстройства. Недоносените, изкуствено хранените кърмачета, слабите и хранените с недостатъчно пълноценна храна деца, са повече предразположени към тези заболявания. Диарните се срещат най-често през летните месеци, особено в втората половина на лятото и началото на есента, когато съществуват най-добри условия за разваляне на млякото и другата храна и замърсяването ѝ с различни микроби. Такава храна, по-поднала в нежния храносмилателен път на детето, раздразва лигавицата на стомаха и червата, където се поселяват различни микроби, които предизвикват ферментирание и разлагане на хранителните вещества. Явяват се повръщания и често ходене по нужда, редки изпражнения, а често примесени с слюз и кръв. Организмът губи много течности,

появката се явява и температура; храненето на организма се силно нарушава.

Заболялото дете силно отслабва, става бледо, отпаднало, очите му хлъзват. Ако не се вземат мерки, може да настъпи пълно изтощение, което да доведе до смърт. У добре развитите деца страданието протича благоприятно и под влияние на диетата и лечението бързо се поправят.

От голямо значение е да се знае какво да се прави, за да се предпазят децата от заболяване. За децата които се кърмят от майката, трябва да се знае, че храненето им трябва да става правилно, да не се прехранват, постепенно и своевременно да се приучват към хранене с други храни и да се помни, че не трябва да се отбиват през летните горещи месеци. У изкуствено хранените деца трябва да се обърне внимание главно на правилното стерилизиране на млякото и запазването на млечните смеси и сокове, да се избягва прехранването и недохранването и едностранчивото кърмене. Като се има предвид, че прегряването и инфекциите отслабват функционалната сила на храносмилателната система, необходимо е през лятото да се назначават по-леки храни и да се избягват богатите с мазнини смеси. Особено е полезно киселото мляко за децата от различните възрасти. Трява също така да се обърне внимание за подобрене хигиенните условия на детето: да се държи в проветрена стая,

да се пази от мухи, да не се изнася на силно слънце.

При лечението на стомашно-червните разстройства основното нещо, на което трябва да се обърне внимание с диетата, с която се цели да се отстранят чуждите попаднали в червата микроби, които предизвикват неправилна ферментация на храната. Това се постига като не се дава храна на детето в продължение на 9—12 часа, чрез назначаване на по-лесно усвояема храна, с ограничаване на лесно ферментиращите въглеходни храни. През време на паузата се дава на детето преварена вода, вода от лайка или слабо подсладен чай.

Тъй като детето с изпражненията губи много течности, то трябва да му се набавя недостига от такива.

Относно предпазването на по-голямите деца от стомашно-червни разстройства трябва да се обърне особено внимание на условията на живот и на здравата просвета. Децата трябва да се приучват към добри здравни навици, да си мият ръцете и да не ядат зелени и замърсени плодове. Това се постига най-добре, когато през летните месеци децата се събират в детски градини, където под ръководството на възпитателки се приучват към редовен живот и добри здравни навици. Така подрастващото поколение ще се развива правилно, ще боледува по-малко и ще създава по-малко грижи на родители и общество.



И той е с всички на „работа“ в полето

ФИЗКУЛТУРА



НОВАТА ИГРА „ЩУРМ“

Тази игра за пръв път се включи като отделна състезателна дисциплина в големите тазгодишни състезания на Софийската военна област. Всеки, който за пръв път чува за тази нова игра си задава въпроса: каква е тя, защо се е наложило нейното възникване и какви ѝ са положителните качества, които могат да опраздаят нейното съществуване.

Новата игра е нещо средно между ръग्би и хазената. Застъпени са и някои правила от футбола. Щурмът се роди благодарение самите изисквания, които се поставят на казармата. Важна предпоставка за добрата военна подготовка на отделния боец е неговото системно телесно каляване. Решаваща роля има тук физкултурата.

След 9 септември физкултурата и спортът в казармата добиха особено разпространение и, което е особено отрадано, значително масовизиране. Това наложи да се потърси такава игра, която да може да се играе от всички войници без да е необходима за това специална подготовка или някакви особенни дарования. От друга страна в казармата винаги се предпочитат и с право онзи спорт, който дава най-голяма възможност за всестранното физическо каляване на отделния боец.

Щурмът се играе на футболно игрище (играта е особено приятна на тревист терен), с футболна топка и от тим в състав 14 играчи, разположени в четири линии: първа — 6 нападатели, втора — 4 отбранители, трета — 3 защитници и вратар. Продължителност на играта — четири полувремена от по 15 минути с по 5 минути почивка между тях.

При щурмът е позволено ритането на топката с крак, хвърлянето ѝ с ръка, носенето ѝ неопределено време (стига играчът да може да издържи позволява му се да премине с топката дори цялото игрище), хващане играча от кръста нагоре, дърпане на топката без грубости, та дори влизане заедно с топката в противниковата врата. Позволено е също така излизането на вратаря извън вратарското поле. В такъв случай, обаче вратарът губи всичките си привилегии и се третира като обикновен играч. Забранено е хващането на вратаря в неговото вратарско поле, спъването на играч с крак, грубото или умишлено блъскане. В такива случаи се дава наказателен удар, който се бие с ръка. Ако съдията намери за необходимо може да острани провинения играч. Заместване на такъв с друг не се позволява. Не се позволява заместване и когато иг-





Интересен момент от играта „Шурм“

реч нупустне игрицето по каквато и да е причина. Отбор, останал с по-малко от 10 души не може да продължава играта и губи с 6:0. Ъгловият удар (корнер), аут, тач, дупса са заемствувания изцяло от футбола. Биенето им става, обаче, само с ръка.

Особени изисквания относно екипировката на отборите няма. Винива се само да няма по талото на играча твърди предмети, които биха причинили

при сборичкване наранявания или натъртвания. Обущата трябва да бъдат обезщетено меки.

Отначало много наши спортни деятели погледнаха с недоверие на новата игра. Наистина, би могло да се предположи, че шурмът може да се изроди в грубости. Практиката, обаче, показва, че при добро ръководство, коректност и друарски отношения играта се превръща в една красива, приятна и улчища спортна борба.

Кои са положителните качества, които наложиха играта „Шурм“?

1. В нея може да участва целия взвод. А това я прави особено пригодна за казарната. Освен това за шурма не се изискват някакви особени състезателни качества — всеки войник е в състояние да я играе.

2. Практикуването ѝ не е свързано с многобройни и строги правила, както при другите игри и за това войниците много бързо се справят. Създава се необикновени темп, който твърде много допада на младите и здрави хора.

3. Шурмът развива тялото хармонично — в нея участват мускулите и на чепирите крайници, коремните и гръбни мускули. Култивира устремност, съобразителност, ловкост и нападателен дух.

Поради тези качества не е чудно а скоро време шурмът да прескочи казармената ограда и да стане една от любимите игри на младежта изобщо.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН ЖИВОТ

Много клонове с завършване на учебната година ще преустановят своята дейност. През ваканцията главната тиждест на нашата работа се прехвърля върху червенокръстите лагери.

Завършващи годината от много места получихме подробен отчети за работата през годината.

Ето какво ни съобщава клона при у-ще „Св. Кирил и Методи“ в с. Хераково, Софийско: „Клонът ни възстановен на 10. XII. 1945 год. През течение на годината учениците вземаха най-дейно участие във всички начина-

ния. Гринежа се за украсата на класните стаи. Във всяка класна стая има по два стенописника. Един на първоначалните ученици и друг на прогнимаваните. Мигиената се поддържа добре. Има по-далака хигиенисти във всяка класна стая и двама в коридора. Преват се екипирани прегледи. Училището беше почиствено два пъти основно. Излесоха забавя, лазаряваха — приходите, от които бяха употребени за бедни ученици. Денят на миката се отпразднува, поднесоха подарък на две многодетни майки. Подпомогнаха бедни другарчета с дарува. Набавихме си най-необходимите медикаменти. Разкопаха училищната градина, която засадиха с боб. Направиха си цветни градинки“.

Клонът при френския девически колеж „Нотър Дам де Свон гр. Русе“ отчита така своята отлична дейност:

„Клонът брои 80 членове, съставляващи 100% от общия брой на учениците от цялото училище, което говори за младежкия ентузиазъм, с който възпитаниците на пансиона са прегърнали човеколюбивите идеи на Червения кръст. Създали бяха 20 заседания, 7. в. в. всяка събота и 10 общи събирания, в които биде докладвано за извършената работа и се дадоха наставления и насърчения за предстоящата дейност.“

Осен това се изнесоха беседи от

ученички, на теми на областта на литературата, науката, изкуството и здравеопазването.

Работата на комитета се ръководеше от програмата, съставена в началото на всяко тримесечие. Задължавана бе всеки месец една паралелка с изготвянето на стенописки.

При малко търпение в началото на м. февруари 1946 г. стана осветяването на общото ни дружествено здание заедно с френ. дев. у-ще „Св. Марик“.

По настояване на учениците бяха уредени курсове по бактериология, во-



Пункт за даване първа помощ на БМЧК — Русе



1 май — манифестация на русенските червенокръсти

дени от д-р Янков, началник на бактериологическата станция в града. Те бяха посетени от учениците — червенокръстци, от VII и VIII клас заедно с тях от френското у-ще „Св. Мария“ — всичко 29 ученици. Друг курс за даване на първа помощ, организиран от д-р Калчева бе посетен от 20 червенокръстци също от двете училища.

Но на червенокръстците от колена не бе достатъчна тази дейност и те с жар взеха най-активно участие при излизането на общи утри, забави и др. заедно с червенокръстците от другите

училища в града през агитационната седмичка на Б. М. Червен кръст и при много други случаи. Спортът, тъй полезен за правилното развитие на младото тяло, не остава назад; през есента дружеството ни устрои мач на волейбол и народна топка между червенокръстците ни.

Всички 15 дни учениците от големите класове се събират в литературни кръжоци. Където се изказват мнения и се водят дебати върху предварително избрана тема.

Дружеството ни писа писма на чер-

венокръстци от чужбина — Египет, Стразбург, Париж и Гренобъл, с цел да бъдат в духовна връзка с младешките, които говорят друг език, използват друга вяра, но имат също като нас горещо желание да помогнат на ближните си.

В нашия колеж няма бедни ученици, затова нашата задача е да подпомогаме бедни семейства, сиречета, болни деца от други училища и др. Така през месец октомври посетихме държавната болница където раздадохме на болните 15 кгр. плодове. От месец октомври до месец декември са направени и 3 посещения в сиропиталницата, където са дадени малки забави, закуски и сандвичи на 80 сиречета, изпаднали от милото внимание на техните сестри червенокръстци. Същите покормихме в колежа ни, като им дадохме закуски, по една играчка и други подаръци.

Освен това клоът ни се грижи за 4 бедни семейства, на които редовно всяка седмичка дава необходимата помощ в рамките на възможното: храна, облекло, гориво и др.

Аз служа! Това е лозунгът на червенокръстците и ние, с всички свои дела се стремим и ще се стремим да докажем, че най-истиня достойно служим на човеколюбивия идеал на Червения кръст.

Също тъй за многоотравна дейност се съобщава и в отчета на клоът при Френското девическо училище „Св. Мария“ — Русе.

Клоът на Български младежки Червен кръст при френското девическо у-ще „Св. Мария“, Русе, е основан през месец февруари 1945 г. Имайки зад себе си едва около две години организационен живот, клоът все пак успя да введат дълбоко в сърцата на всички ученици високо хуманните идеи на Червения кръст и да ги пазара да работят с ентузиазъм и себоторпяние за преуспяването ѝ. Това личи и от факта, че 100% от общия брой на учениците влякоха в редовете на Б.М.К.К.

Още на 11. X. 1945 г. настоятелството взе следните решения, които се спазваха до края на учебната година: Да се събира всеки четвъртък, за да подготвя работата за предстоящата седмичка; да подбира подпопозителите, както от литературен, така и от общочовешки характер, които да бъдат подготвени във вида на реферати и четени всеки петнадесет дена пред всички членове; да съставя всеки петнадесет

КУРС ПО ПЪРВА ПОМОЩ ЗА БУРГАСКИТЕ ЧЕРВЕНОКРЪСТЦИ



Младите червенокръстци са първите помощници на нашата здравно-медицинска власт. Те с готовност изпълняват своя дълг и се отзовават при нещастие.

Бургаското областно ръководство на Български младежки Червен кръст уреди курс за даване първа мед. помощ. Червенокръстците с желание и радост се отзоваха масово на курса. Можяха, обаче, да влезат само ограничен брой червенокръстци-представители от различните клонове на града. Курсът се откри на 2 май и завърши на 22 май т. г. Заниманията протекоха при пълен ред, точност и акуратност от страна на лектори и курсисти. Изнесоха се лекции от лекари и от ръководители на клонове на Младежки Червен кръст.

Трябваше с радост да се подчертае интереса, с който младешките червенокръстци следяха лекциите и как заедно възприемаха познанията, които им се даваха от господа лекарите и ръководителите. Особено интересни за тях бяха практическите лекции.

Показаха им се всички видове превръзки, изкуствено дишане, носене болни и др. Един от лекарите — г. Ради Ангелов беше така добър да демонстрира пред курсистите една операция на апендесит. Там курсистите, като че ли най-добре осъзнаха благородната и отговорна професия на лекаря и отзивчивата душа на милосърдната сестра. В тяхните млади души се породиха мечти, желания. А за тях бялата престилка на лекаря или на сестрата стана любима, дори идеал.

Курсът завърши на 22 май 1946 г. с тържествено утро. Председателят на Областното управление на БМЧК г. Д. Славчев поздравя и насърчи младите червенокръстци. Същият изказа сърдечна благодарност на г. г. лекарите и на ръководителите, от които главната уредничка г-жа Ососкова положи големи грижи. Накрая той раздаде на червенокръстците удостоверения за завършен курс за даване първа медицинска помощ.

Анка Сабева



МЧК у-ще „Арх. Зинков“ — Радомир

ани стенистия в духа и идеите на организацията.

Освен четенето на реферати, М. Ч. К. при нашето училище организира бактериологически курсове, ръководени от д-р Янков и следвани с жив интерес от страна на 25 червенокръсти. Организацията се също курсове „първа помощ“, завеждани от г-на Калчева.

През коледната ваканция 20 ученици, на сменни стажуваха в държавната болница, уздравявай дейно и ценно съдействието на персонала при същата.

Организирана бе в края на учебната година екскурзия с цел да се ознакомят кръстите носители на нашата родина.

Нашият клон, благодарение обстоятелството, че членовете му могат да ползват свободно френски, немски и други чужди езици, успя да си създаде връзки, чрез кореспонденция, с клонове в други страни, например Франция, Швейцария, Египет и други.

Клонът със собствени средства изработи знамето на Червения кръст, което бе осветено при подобающ церемония.

Клонът ни има добре уредени аптека, която се поддържа в ред от избрани хигиенисти, които се грижат същевременно за реда и чистотата в училището, както и да дават първа

помощ при нарязване и други нещастни случаи. Същите тези ученици принасят голяма полза (през дарене на манифестации).

Клонът при нашето училище е в постоянна връзка с всички клонове на Б.М.Ч.К. в града, а също и с Областното управление, като взима живо участие в общите забави и подкрепя всички общи инициативи.

Клонът ни постоянно урежда забави, лотарии и концерти, приходите от които се използват за даване всекидневна закуска на 40 бедни деца. Освен това същите деца бяха подпомагнати с книги и облекло, а други слаби и болни деца — с нужните медикаменти и по-силна храна.

Стареем се да подпомагаме и зараждаме бедни деца и от други училища. Често на наши празници бяха поканвани бедни деца от другите училища, като им бяха давани закуски и топли дрехи.

Ние червенокръстите при френското училище „Св. Марк“ обещаваме да работим със същия ентузиазъм и за напред за преуспяването на хуманните идеи на нашата любима организация Б.М.Ч.К.

Червенокръстите от II прогимназия — Ст. Загора съобщават, че са отпразднували най-тържествено праз-

ниците 1 май и Св. Св. Кирил и Методий. На първия празник те са имали представителна група от 36 души в общата манифестация, всички облечени с бели престилки, клоноки и ръкавици.

На Св. Св. Кирил и Методий групата на клонът била от 42 деца. Те носили портрета на Кирил Дюнчев, рисувани от червенокръстите. И на този празник момчетата били облечени в бели престилки с клоноки, а момчетата с наръкавици. След портретите и шпакетите е следвала една група от пет момчета, облечени в дълги копринени рокли — бела, червена, златожълта, трицветна и небесна — символизиращи мира, любовта, правдата, труда и въздържаността. След тях следвало „дървото“, цяло в зелено с клоночета здравец и венец на главата, ученичка с четка и гребен, ученик с голяма туба паста за зъби, момиче с метла и гупалка и момиче с машина за флай-токс. Взаимомомента и взаимосъдействието били символизирани с цяла група: червенокръстите се грижат за малко дете, стария и ранен войник с превръзана ръка. Зад тях вървели санитарите с чантата с лекарства и материя за вода, и сестрата готова всеки момент да се отзове на помощ. Червенокръстната група предизвика навсякъде бурни аплодисменти и спечели първенството за най-добре замислена и изпълнена



СЪДЪРЖАНИЕ

Международните връзки на БМЧК — уводна; Албум от Чехословакско за БМЧК; Артур Уилям Дюн; Хритто Ясенов — биограф бележки! Из поемата „Приказно царство — Хр. Ясенов; Разкази за Мечников — А. Ложечко; От всякъде; 150 години вакцинация — Д-р Пасков; В детския дом — В. Лински; „Здравей Москва!“ — песен; Лято дойде — стих — Е. Райкова; Летните детски дни; Новата игра „Щурм“; Организационен живот.

Печатница „НИВА“ — ул. ЦарСимеон 120, София — телефон 3-31-43

РЕДАКТИРА КОМИТЕТ.

Редактор Алеко Големанов

Адрес: Бул. Дондуков, 63
тел. 66-18 чек. с-ка 4000

Год. абонамент
300 лева

ОБЩ СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИТЕ
ЗЕМЕДЕЛСКИ КООПЕРАЦИИ
ОСНОВАН ПРЕЗ 1907 ГОДИНА
ул. „РАКОВСКИ“ № 103 — СОФИЯ

Телеграфен адрес: К О П Е Р А Т О Р
Телефони: 2-36-60; 2-36-61; 2-36-62 и 2-36-63

Обединява

51 райони кооперативни съюзи, 2.500 кооперации и 400.000 членове — селски стопани. Представителства във всички Дунавски и Черноморски пристанища.

Извършва доставка и внос

на колониални и манифактурни стоки, химикали, изкуствени торове и препарати за растителна защита, земеделски оръдия и машини, петролни деривати и кожени материали.

Организира продажба и износ

на всички видове земеделски произведения: зърнени храни, маслобояни семена и текстилни влакна, плодове, зеленчуци и градинарски семена, млечни и животински произведения, яйца и птици.

Производство

на мая, сирене, на сушени и преработени плодове и зеленчуци, на брашна, на вина.

Годишен оборот 80 милиарда лева

Ръководство на трудовите земеделски кооперативни стопанства в страната.

Издава в. „КООПЕРАТОР“

„НАПРЕД“

ОБЕДИНЕНА ПОТРЕБИТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ

гр. Първомай

ОТДЕЛИ: колониал, маинфактура, вълнени платове и трикотан.

ВАКУМНА ФАБРИКА „ПЛОВДИВ“ — О. О. Д-ВО

Тел. 31-11. Пощ. кутия 52

Телеграми: ВАКУМНАТА, Пловдив

ПРОИЗВОДСТВО И ИЗНОС НА:

доматено пюре, лютеница, зеленчукови консерви, мармелади, пулпове, червен пипер, плодови сокове и др. концентрати, плодови компоти, сушени зеленчуци и др.